

Produktionsskift fra galtgrise til hangrise – hvad skal du vide?

Martin Andreasen, *Griseproducent Møllegården*

Anna Krog Krustrup, *Konsulent SEGES Innovation*

22.10.2025

Møllegård
1090 søer
Full line
12 medarbejdere
700 hektar med kartofler, korn og raps

Aalestrupgaard
Ny smågrisestald i 2024
SEGES Innovation
Tre sites med slagtegrise
UK og Californien grise
Slagtes hos Danish Crown

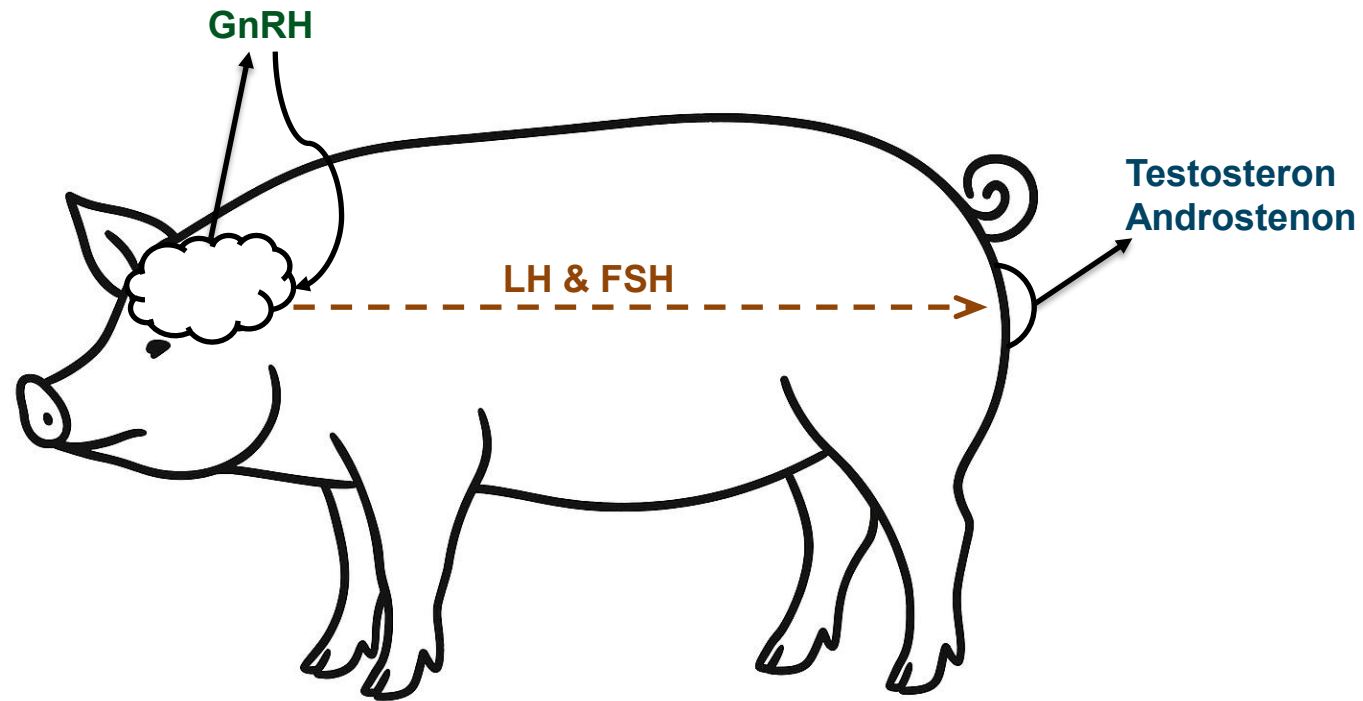
Fra galtgrise til immunovaccinerede hangrise

- Stoppede med at kastrere i februar 2025
- Hvorfor?
 - Fremtiden
 - Dyrevelfærd
 - Økonomi
 - Bæredygtighed

Hangriselugt - androstenon

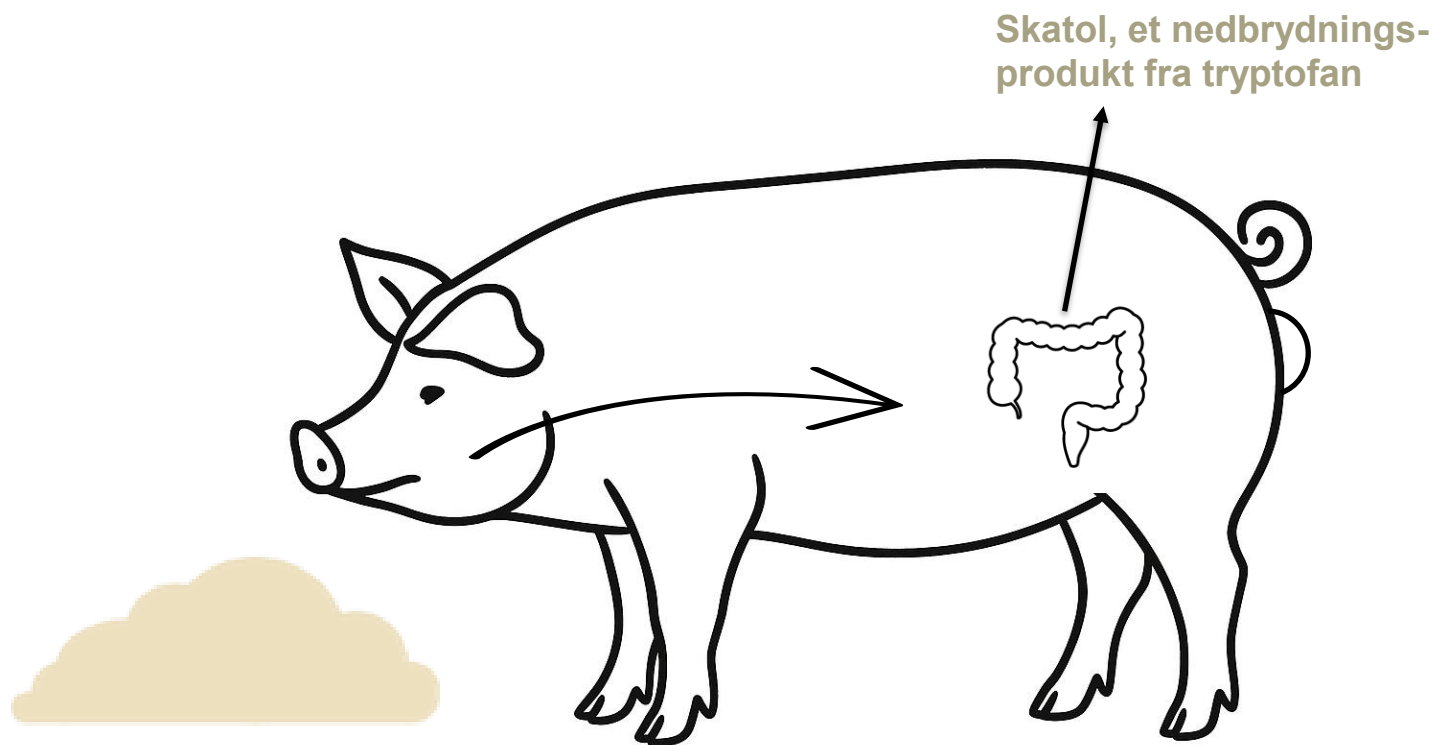
Androstenon påvirkes især af genetik og kønsmodning/alder

*GnRH = Gonadotropin releasing hormone
LH = Luteiniserende hormon
FSH = Follikelstimulerende hormon*

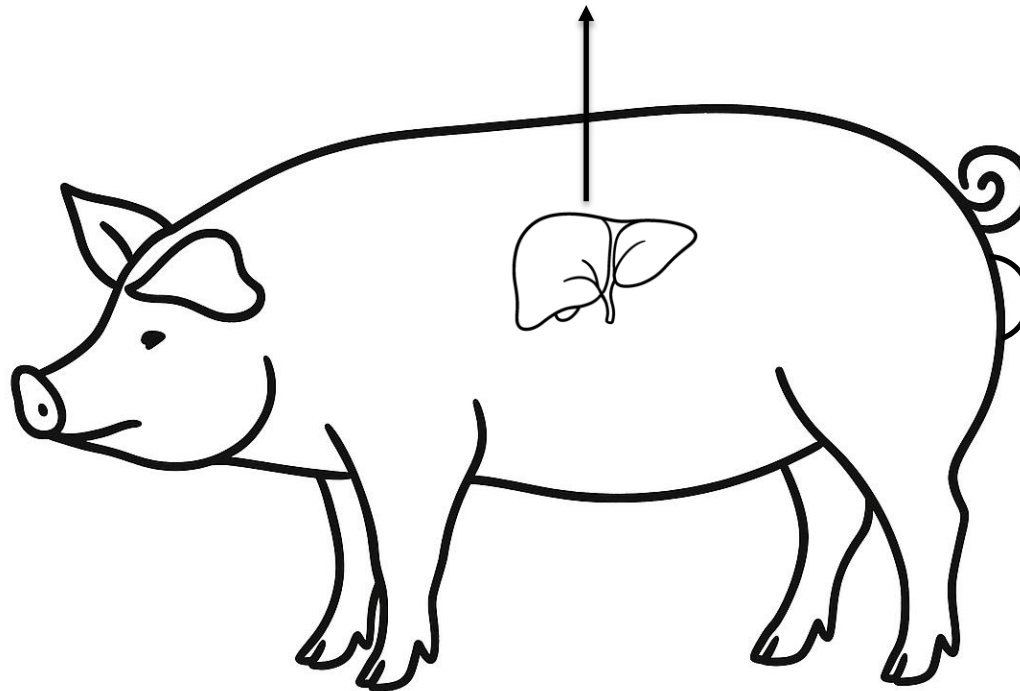
Hangriselugt - skatol

Skatol påvirkes primært af
foderet og miljøforhold

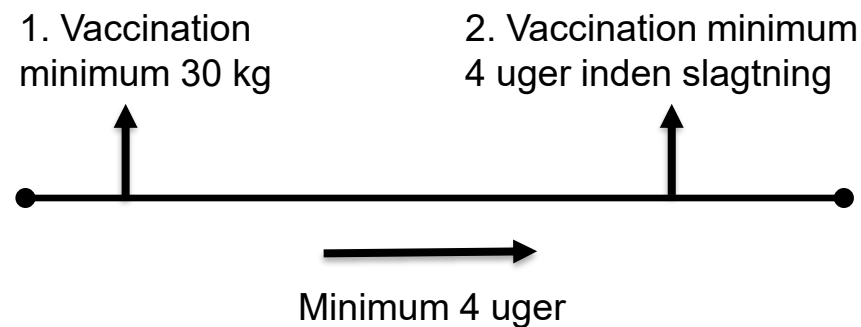
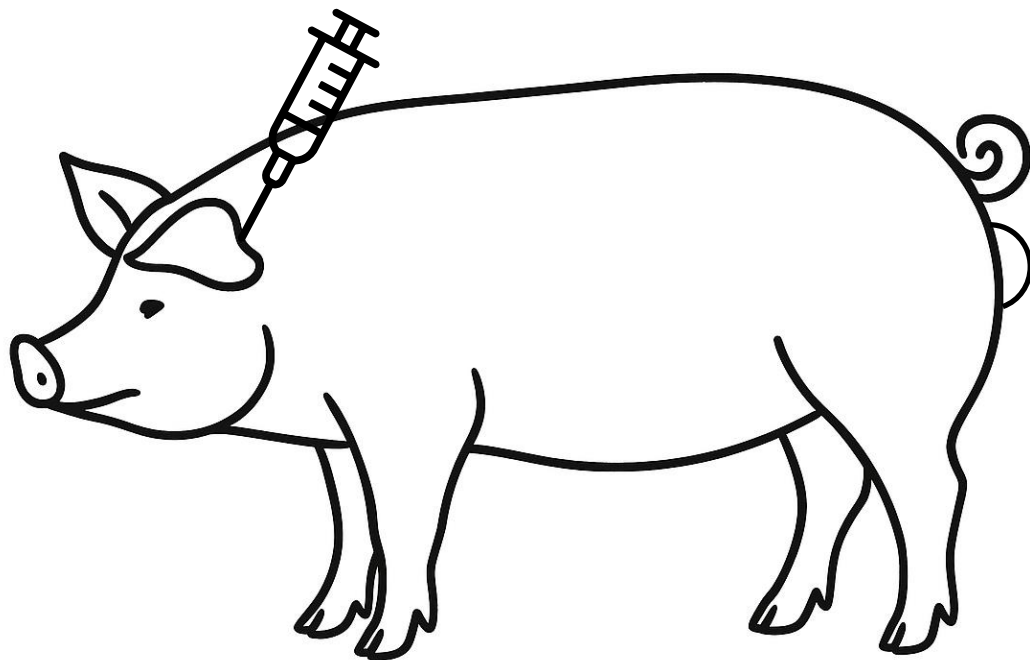

Hangriselugt skyldes primært androstenon og skatol

Androstenon hæmmer
nedbrydningen af skatol i leveren

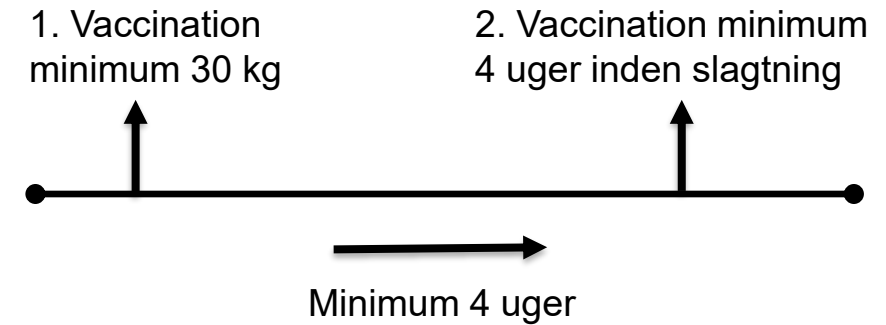
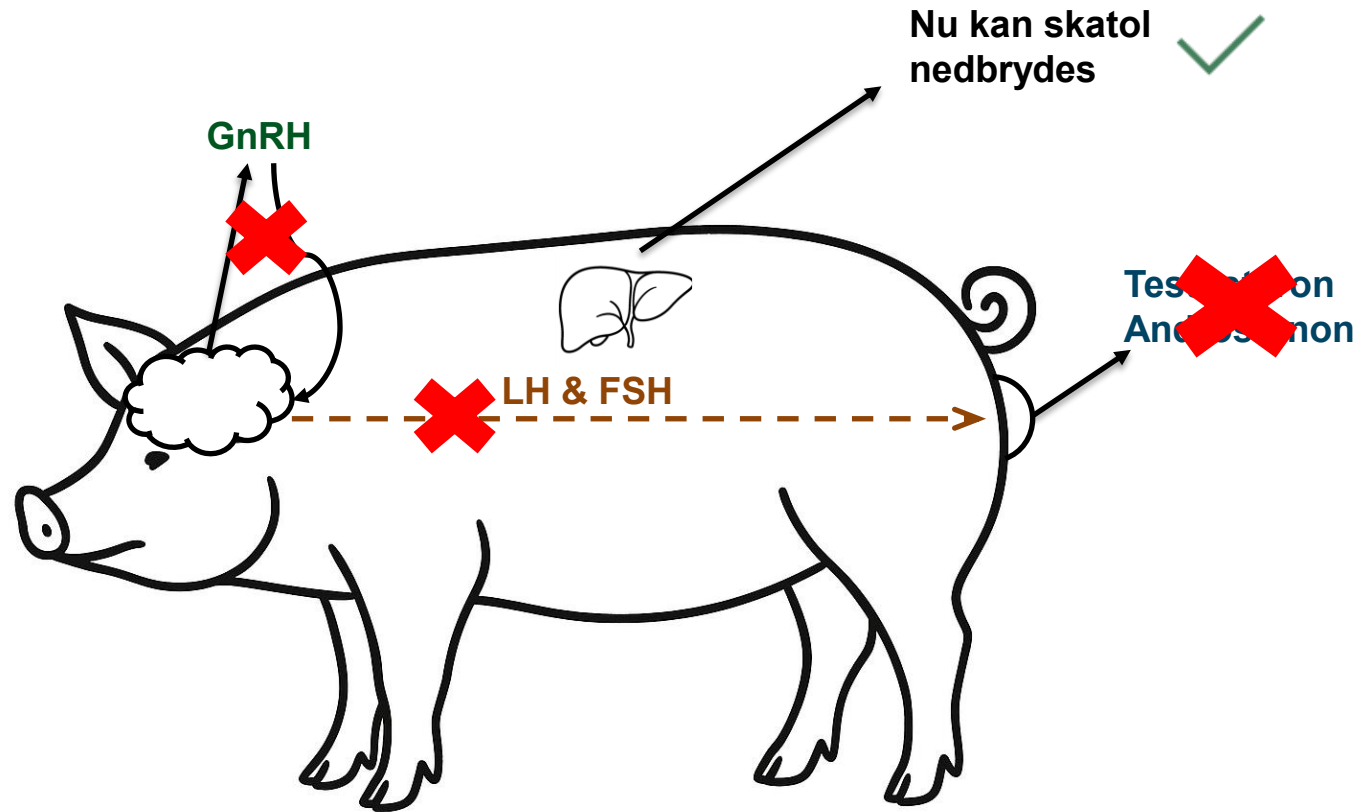

Vaccination med Improvac® - stimulerer grisens eget immunsystem til at producere antistoffer mod GnRH

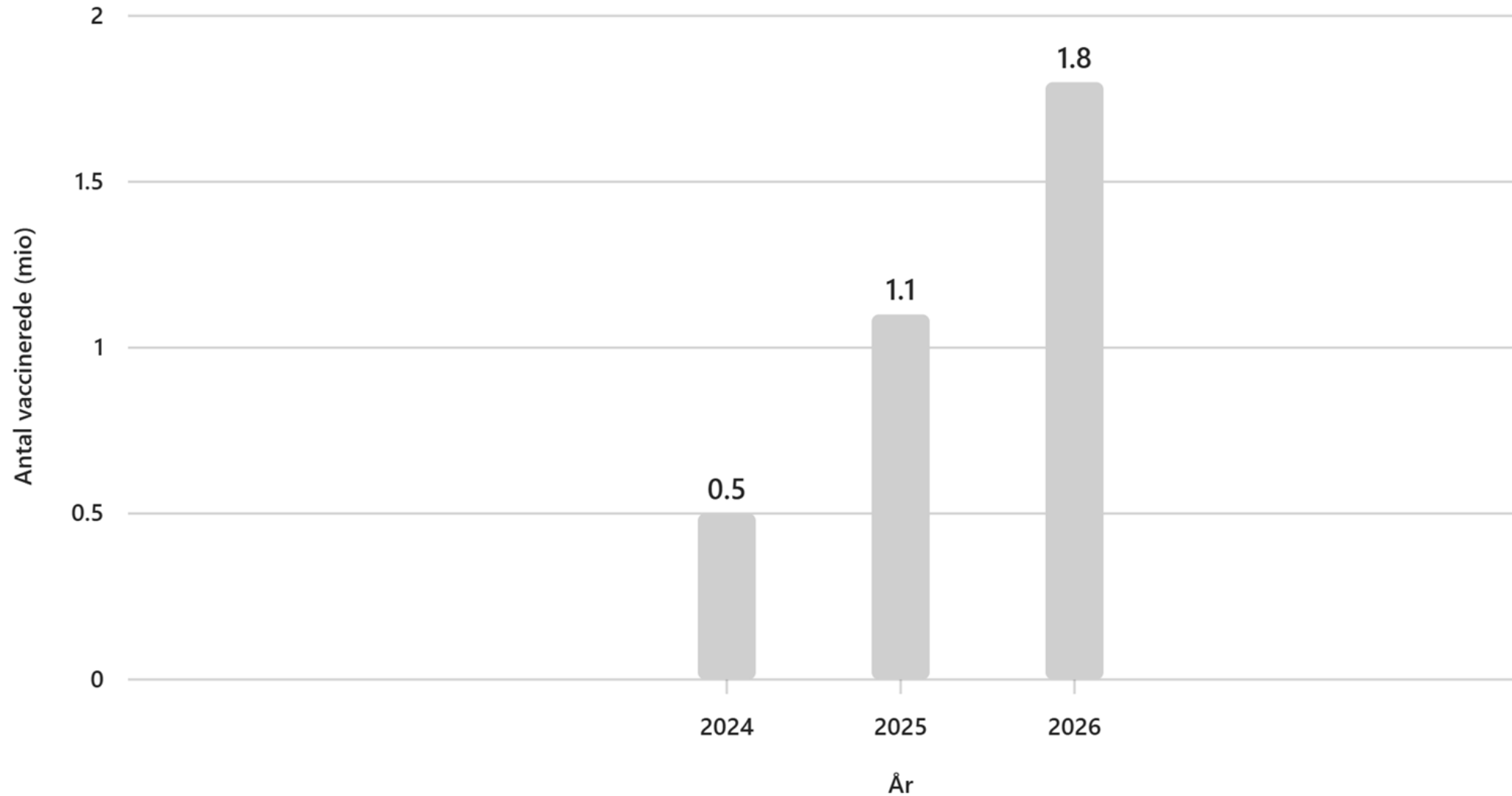
GnRH = Gonadotropin releasing hormone

Vaccination med Improvac® - nedbringer androstenon og som sideeffekt reduceres skatol

GnRH = Gonadotropin releasing hormone
LH = Luteiniserende hormon
FSH = Follikelstimulerende hormon

Stigning af slagtede IV hangrise i Danmark

Personalets reaktion på produktionsskiftet

- Træls arbejdsopgave væk
- Mere tid i farestalden til at passe de små grise
- Bedre fordeling af arbejdsopgaver
- Øremærker i farestalden
- Kønsortering i klimastalden
- Stram styring i slagtegrisestalden

Praktisk anvendelse og management

- Styring af 1. og 2. vaccination
- 26 minutter for to personer pr. sektion
 - Ca. 4 min pr. sti

Pilgårdsvej 161											
Stald nr	Indsættelsesdato og uge nr	Gennemsnit vægt	AP2 vaccine		Improvac vaccine 1. gang		Improvac vaccine 2. gang		Kontrol tjek		Hvis opsamlingsstald, skriv hvor griserne kommet fra
			Planlagt	Gjort	Planlagt	Gjort	Planlagt	Gjort	Planlagt	Gjort (navn)	
17	13-25	25,4									

IMPROVAC

Batch nr.: _____ Opstartet i stald: _____ Afsluttet i stald: _____

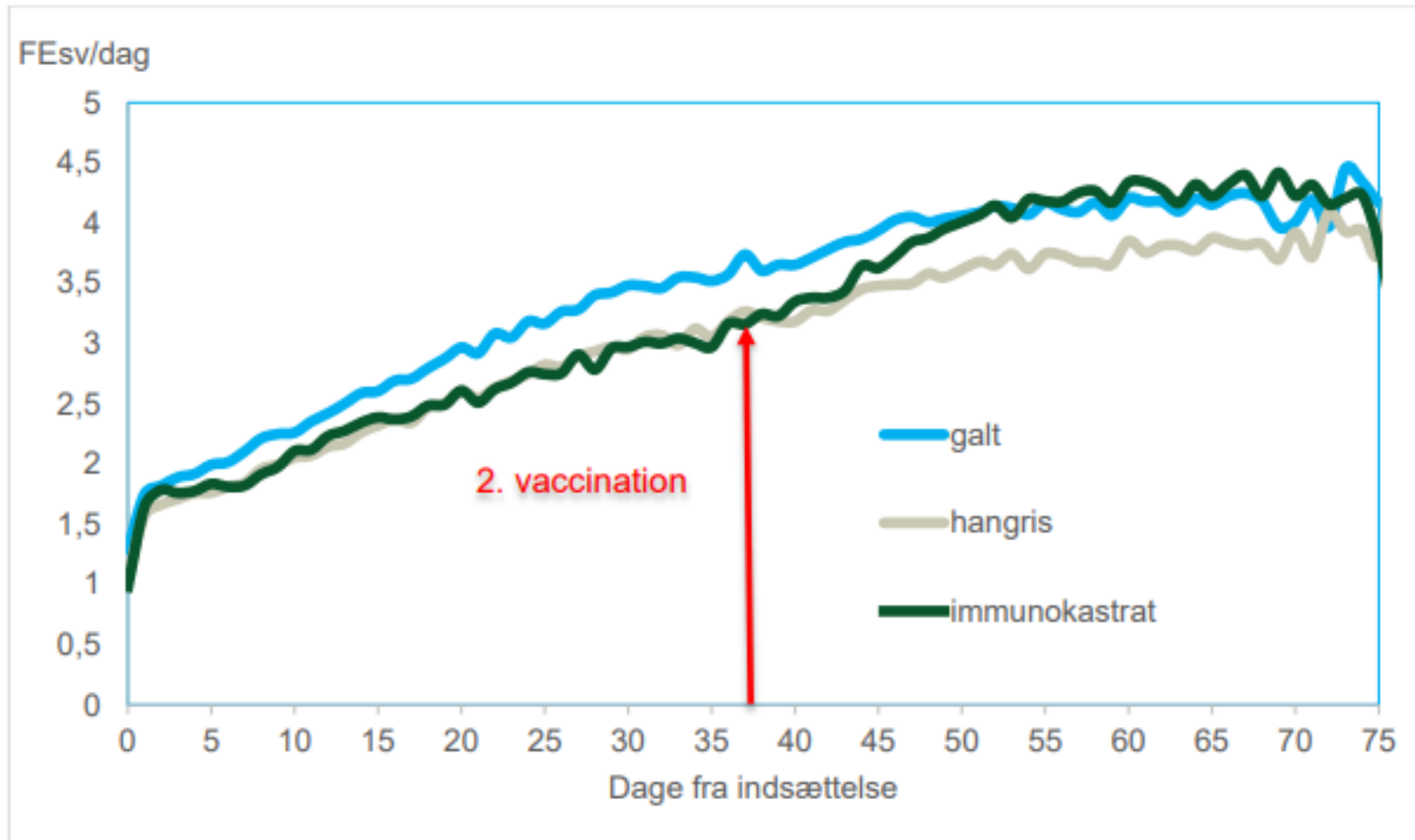
	Dato	Produktionsdag	Produktionsuge	Bemærkninger	Initialer
Indsættelsesdato					
1.vaccination plan					
1.vaccination udført					
2.vaccination plan					
2.vaccination udført					
Visuel kontrol					
Første grise i batch slagtet					
Sidste grise i batch slagtet					

2.vaccination: mindst 4 uger efter 1.vaccination
Visuel kontrol: tidligst 2 uger efter 2.vaccination
Optimalt slagtetidspunkt: 4-6 uger efter 2.vaccination

FODRING

Meddelelse 1219, år 2021

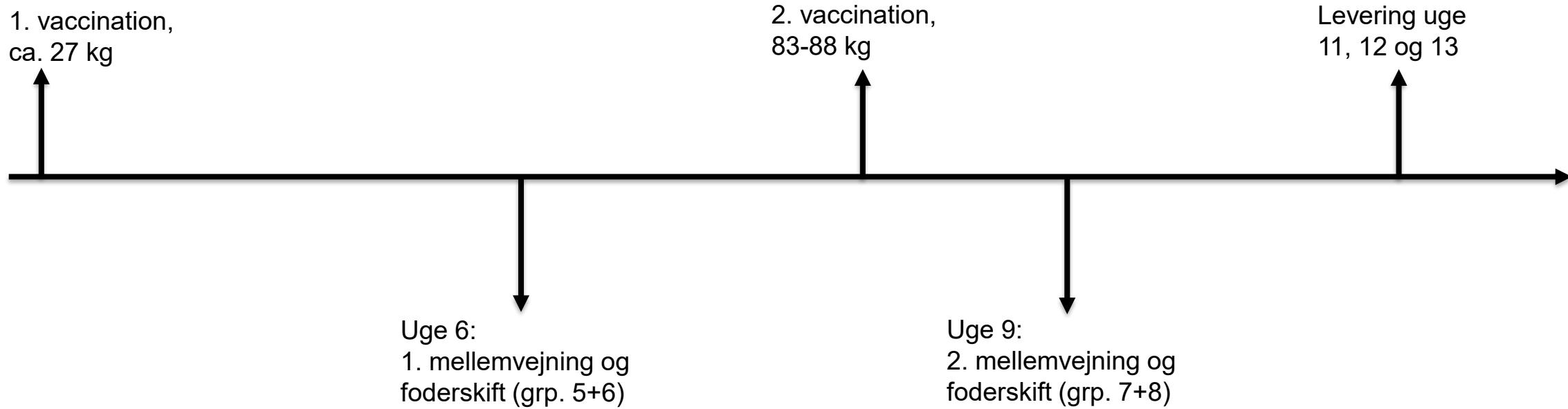

- 1. Vaccination ved indsættelse, ca. 30 kg
- 2. Vaccination i uge 5, ca. 70 kg

Figur 2. Foderoptagelse fra indsættelse i slagtesvinestald og indtil slagtning for galte, hangrise og immunokastrater

Gruppe / Uge	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidlig skift	7 + 8, 2-fase sent skift
	Indsættelsesvægt & 1. vaccination			
1	8,2 g lysin/FEsv 1,07 FEsv/kg	8,6 g lysin/FEsv 1,08 FEsv/kg	9,2 g lysin/FEsv 1,09 FEsv/kg	9,2 g lysin/FEsv 1,09 FEsv/kg
2				
3				
4				
5				
Ca. dag 35	Mellemvejning & foderskift			
6			7,7 g lysin/FEsv 1,05 FEsv/kg	
7				
Ca. dag 49	2. vaccination			
8				
Ca. dag 56	Mellemvejning & foderskift			
9				7,1 g lysin/FEsv 1,04 FEsv/kg
10				
11				
12				
13				

Forsøgsdesign – enhedsblanding vs. fasefodring

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidligt skift	7 + 8, 2-fase sent skift
Stier, n	62	63	63	63
Grise, n	930	944	929	945
Grise med slagtedata, n	696	725	686	732

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidligt skift	7 + 8, 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1155	1174	1150	1167

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidligt skift	7 + 8, 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1155	1174	1150	1167
FEsv pr. kg tilvækst	2,42	2,41	2,42	2,41

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidligt skift	7 + 8, 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1155	1174	1150	1167
FEsv pr. kg tilvækst	2,42	2,41	2,42	2,41
Slagtevægt, kg	92	92	92	92

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidligt skift	7 + 8, 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1155	1174	1150	1167
FEsv pr. kg tilvækst	2,42	2,41	2,42	2,41
Slagtevægt, kg	92	92	92	92
Kødprocent	59,86	59,87	59,83	59,95

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1 + 2, Enh. lav energi + protein	3 + 4, Enh. høj energi + protein	5 + 6, 2-fase tidligt skift	7 + 8, 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1155	1174	1150	1167
FEsv pr. kg tilvækst	2,42	2,41	2,42	2,41
Slagtevægt, kg	92	92	92	92
Kødprocent	59,86	59,87	59,83	59,95
Dækningsbidrag, kr./gris/sti	204	208	206	206

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1, so Enh. lav energi & protein	2, han Enh. lav energi & protein	3, so Enh. høj energi & protein	4, han Enh. høj energi & protein	5, so 2-fase tidligt skift	6, han 2-fase tidligt skift	7, so 2-fase sent skift	8, han 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1164	1147	1170	1177	1147	1153	1168	1163

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1, so Enh. lav energi & protein	2, han Enh. lav energi & protein	3, so Enh. høj energi & protein	4, han Enh. høj energi & protein	5, so 2-fase tidligt skift	6, han 2-fase tidligt skift	7, so 2-fase sent skift	8, han 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1164	1147	1170	1177	1147	1153	1168	1163
FEsv/tilvækst	2,43	2,41	2,43	2,39	2,45	2,38	2,44	2,34

- Generelt har hangrisene en bedre foderudnyttelse ~0,02-0,10 lavere.

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1, so Enh. lav energi & protein	2, han Enh. lav energi & protein	3, so Enh. høj energi & protein	4, han Enh. høj energi & protein	5, so 2-fase tidligt skift	6, han 2-fase tidligt skift	7, so 2-fase sent skift	8, han 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1164	1147	1170	1177	1147	1153	1168	1163
FEsv/tilvækst	2,43	2,41	2,43	2,39	2,45	2,38	2,44	2,34
Slagtevægt	93	90	94	91	92	92	93	92

- Hangrisene har lavere slagtevægt, som skyldes større slagtesvind og lavere indsættelsesvægt.

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

Gruppe	1, so Enh. lav energi & protein	2, han Enh. lav energi & protein	3, so Enh. høj energi & protein	4, han Enh. høj energi & protein	5, so 2-fase tidligt skift	6, han 2-fase tidligt skift	7, so 2-fase sent skift	8, han 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1164	1147	1170	1177	1147	1153	1168	1163
FEsv/tilvækst	2,43	2,41	2,43	2,39	2,45	2,38	2,44	2,34
Slagtevægt	93	90	94	91	92	92	93	92
Kødprocent	59,64	60,06	59,56	60,17	59,85	59,81	59,78	60,12

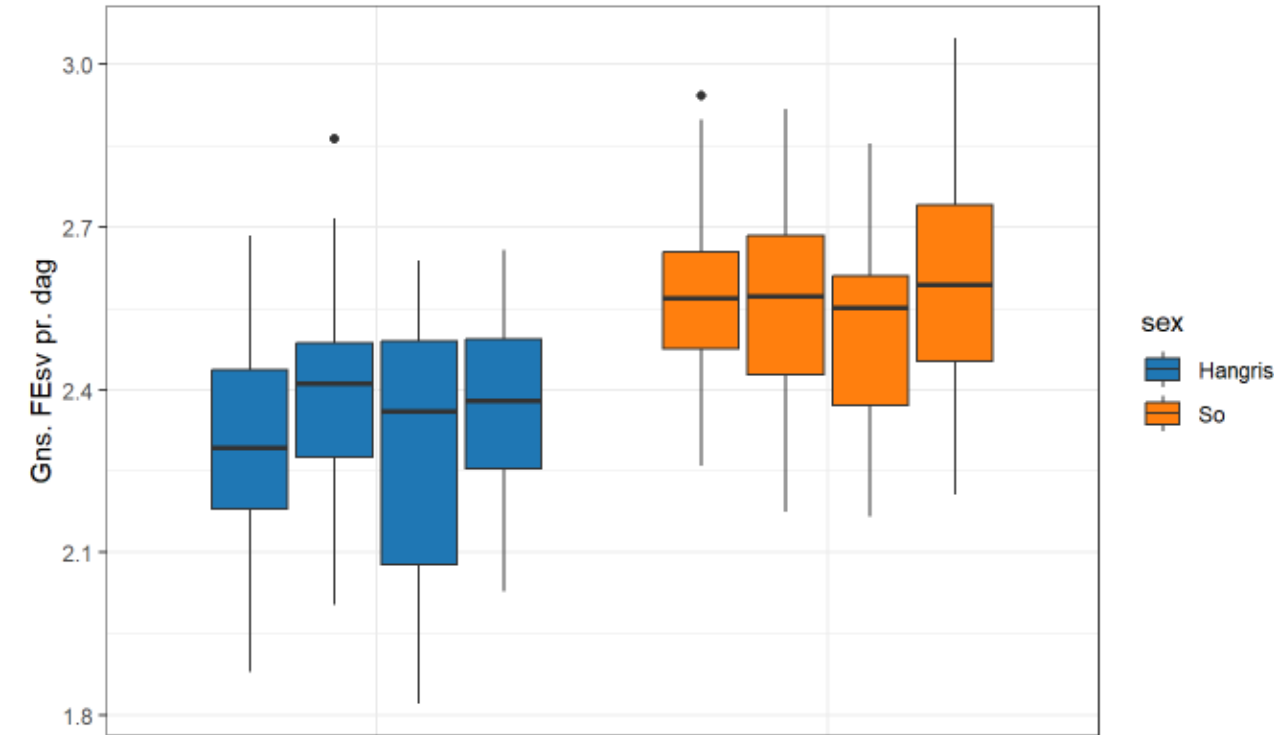
- Hangrisenes kødprocent er i gns. ca. 0,33 % højere end sogrisene.

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

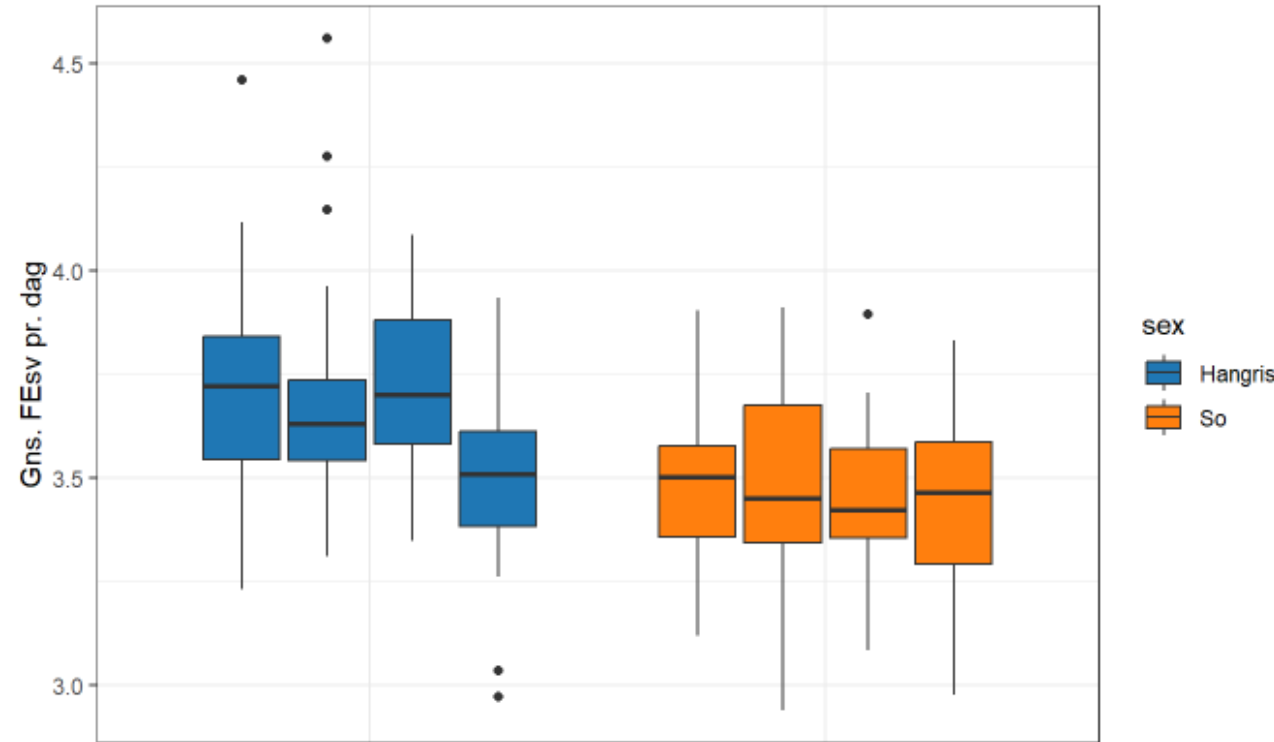
Gruppe	1, so Enh. lav energi & protein	2, han Enh. lav energi & protein	3, so Enh. høj energi & protein	4, han Enh. høj energi & protein	5, so 2-fase tidligt skift	6, han 2-fase tidligt skift	7, so 2-fase sent skift	8, han 2-fase sent skift
Tilvækst, g/dag	1164	1147	1170	1177	1147	1153	1168	1163
FESv/tilvækst	2,43	2,41	2,43	2,39	2,45	2,38	2,44	2,34
Slagtevægt	93	90	94	91	92	92	93	92
Kødprocent	59,64	60,06	59,56	60,17	59,85	59,81	59,78	60,12
DB, kr./gris/sti	209	209	200	212	204	217	203	218

Hangrisene æder mere end sogrisene efter 2. vaccination

Foderforbrug dag 0-56

Foderforbrug dag 56-91

Økonomien i at skifte fra galtgrise til hangrise

	So- & galtgrise	So- & hangrise
Tilvækst, g/dag	1.188	1.146
FEsv pr. kg tilvækst	2,69	2,46

Køn	Sogrise	Galtgrise	Hangrise
Kødprocent	59,7	58	60

- 2% øget kødprocent giver 20 øre i øget notering og der godkendes flere til UK og Californien

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

	Sogrise	IV hangris	Intakt hangris
Antal	170	165	165

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

	Sogrise	IV hangris	Intakt hangris
Antal	170	165	165
Tilvækst, g/dag	1.173	1.176	1.155

- Lavest tilvækst ved intakte hangrise.
- Kan skyldes at de fik samme enhedsblanding, samt at sogrisene i gns. var større ved indsættelse.

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

	Sogrise	IV hangris	Intakt hangris
Antal	170	165	165
Tilvækst, g/dag	1.173	1.176	1.155
FEsv pr. kg tilvækst	2,53	2,49	2,42

- IV hangrise har en foderudnyttelse der er 0,04 bedre end sogrisenes.
- De intakte hangrise har den bedste foderudnyttelse, som er hhv. 0,11 og 0,07 lavere.

Foreløbige resultater som ikke må kopieres!

	Sogrise	IV hangris	Intakt hangris
Antal	170	165	165
Tilvækst, g/dag	1.173	1.176	1.155
FEsv pr. kg tilvækst	2,53	2,49	2,42
Kødprocent	59,86	59,61	60,2

Samlet dækningsbidrag

- Samme enhedsblanding (2,10 kr. pr. FEsv)
- 8,6 g ford. lysin pr. FEsv og 1,05 FEsv pr. kg.
- Vaccineomkostning på 25 kr. pr. gris.
- Hangrisefradrag på 0,38 øre pr. kg
- Samlet +1 kr. for en intakt hangris

- 0,59% øget kødprocent for intakte hangrise kontra IV hangrise.

Tag med hjem

- ✓ Udnyt at en immunovaccineret hangris er en hybrid
- ✓ Hvis muligt kan so- og hangrise med fordel fodres forskelligt
- ✓ Optimér foderet – kig på hele vækstperioden
- ✓ Der er bedre økonomi og dyrevelfærd at hente
- ✓ Det er fremtiden

Tak for opmærksomheden - spørgsmål?

Martin Andreassen

Anna Krog Krustrup, akkr@seges.dk

